

Zkušenosti s očkováním proti chřipce u pacientů 2 dialyzačních středisek v Plzni v sezóně 2021/2022

Experience with the vaccination against influenza in patients of 2 dialysis center in Pilsen in the season 2021/2022

Petr Pazdiora, Hana Jelínková, Jarmila Kudová, Jaromír Eiselt, Lada Malánová

Souhrn • Summary

Předvaccinační a povaccinační vyšetření protilátek proti kmenům obsažených ve vakcínách pro sezónu 2021/2022 bylo zajištěno u 94 pacientů dialyzačních středisek. Hodnocení registrovaných vakcín potvrdilo jejich význam při prevenci chřipky u dialyzovaných.

Pre-vaccination and post-vaccination screening of antibodies against the strains included in the 2021/2022 vaccines was conducted in 94 dialysis patients. Evaluation of the authorized vaccines confirmed their high role in the prevention of influenza.

Zprávy CEM (SZÚ, Praha) 2022; 31(5): 188–189

Klíčová slova: chřipka, očkování, sérokonverze, dialýza

Keywords: influenza, immunisation, seroconversion, dialysis

a povaccinační odběry krve (4 týdny po aplikaci vakcíny) u 94 pacientů těchto zdravotnických zařízení. Byly použity registrované vakcíny Vaxigrip Tetra (Sanofi Pasteur) a Influvac Tetra (Abbott Biologicals B.V.). Získaná séra byla do jejich zpracování uskladněna při teplotě $-31\text{ }^{\circ}\text{C}$. Laboratorní vyšetření bylo zajištěno ve virologické laboratoři FN Plzeň, hemaglutinační test se prováděl v ředění 1:10, 1:20...1:1 280. Jako antigeny byly použity deklarované antigeny pro sezónu 2021/2022 A/Victoria/2570/2019 (H1N1), A/Hongkong/2671/2019 (H3N2), B/Phuket/3073/2013 TwAg, B/Washington/1581/2019 TwAg. Pro hodnocení imunogenity

METODIKA

V rámci rutinního očkování proti chřipce byly během října 2021 v dialyzačních střediscích (HDS B. Braun Avitum Plzeň, HDS FN Plzeň-Lochotín) provedeny předvaccinační

Tabulka 1: Kritéria Komise Evropské unie pro hodnocení účinnosti vakcín proti chřipce

Kritéria	18–60 let	>60 let
Protektce (počet osob vyjádřený v procentech, u nichž je hemaglutinačně inhibiční titr >40)	>70 %	>60 %
Sérokonverze (procento vakcinovaných s minimálně 4násobným nárůstem titru protilátek v postvaccinačním séru)	>40 %	>30 %
Konverzní faktor (GMT* postvaccinační dělený GMT prevaccinačním)	>2,5	>2,0

*GMT – geometrický průměr titrů protilátek

Tabulka 2: Základní charakteristiky 94 dialyzovaných pacientů, u kterých byly odebrány dvojice sér

	Vaxigrip Tetra	Influvac Tetra	Celkem
Počet	51	43	94
Průměrný věk (min-max) (medián)	67,5 (35–75) (68)	70,1 (36–92) (72)	68,7 (35–92) (71)
Očkováno chřipkovou vakcínou v sezóně 2020/2021 (%)	45 (88,2)	33 (76,7)	78 (83,0)

Tabulka 3: Protekce (%)

Použité antigeny	Vaxigrip Tetra	Influvac Tetra
A/Victoria/2570/2019 (H1N1)	90,2	97,7
A/Hongkong/2671/2019 (H3N2)	84,3	88,4
B/Phuket/3073/2013 TwAg	60,8	53,5
B/Washington/1581/2019 TwAg	96,1	100,0

Tabulka 4: Sérokonverze (%)

Použité antigeny	Vaxigrip Tetra	Influvac Tetra
A/Victoria/2570/2019 (H1N1)	62,7	27,9
A/Hongkong/2671/2019 (H3N2)	37,3	39,5
B/Phuket/3073/2013 TwAg	13,7	32,6
B/Washington/1581/2019 TwAg	41,2	44,2

Tabulka 5: Geometrický průměr titrů protilátek, konverzní faktor

Použité antigeny	Vaxigrip Tetra *GMT	Vaxigrip Tetra **CF	Influvac Tetra *GMT	Influvac Tetra **CF
A/Victoria/2570/2019 (H1N1)	255,2	3,8	112,2	2,3
A/Hongkong/2671/2019 (H3N2)	79,7	2,4	123,6	2,9
B/Phuket/3073/2013 TwAg	30,9	1,5	21,5	4,7
B/Washington/1581/2019 TwAg	300,4	2,6	243,3	3,0

*GMT – Geometrický průměr titrů protilátek

**CF – Konverzní faktor

byla použita kritéria Komise Evropské unie pro hodnocení chřipkových vakcín (viz tabulka 1). Vzhledem k průměrnému věku sledovaných osob byla jako dostatečná hodnocena protekce >60 %, sérokonverze >30 %, konverzní faktor >2,0 (v tabulkách s výsledky zvýrazněno podtržením). Z analýzy nebyly vyřazeny osoby s předvakcinačním titrem $\geq 1:40$.

VÝSLEDKY A DISKUSE

Průměrný věk celého souboru 94 osob byl 68,7 let (35–92). Z 51 očkováných Vaxigripem Tetra (36 mužů a 15 žen) bylo očkováno i v předchozí sezóně 2020/2021 sezónní chřipkovou vakcínou 45 osob (88,2 %); jejich věk byl v průměru 67,5 let (35–75). Vakcína Influvac Tetra byla v letošní sezóně použita u 43 očkováných (27 mužů a 16 žen) s průměrným věkem 70,1 let (36–92). V předchozí sezóně 2020/2021 jich bylo očkováno sezónní chřipkovou vakcínou 33 (76,7 %). Získané výsledky imunogenity jsou uvedeny v tabulkách 3–4. V této souvislosti je třeba připomenout, že bohužel neexistují speciální kritéria pro hodnocení účinnosti vakcín u dialyzovaných osob. Výsledky v této rizikové skupině mohou být významně odlišné od výsledků v obecné populaci, pro kterou byla tato kritéria sestavena a která proto mohou sloužit jen jako hrubá orientace. Na druhé straně se dlouhodobě potvrzuje z našich anamnestických údajů o očkování proti sezónní chřipce v předchozí sezóně, že ani v rizikových skupinách, což nepochybně jsou i dialyzovaní pacienti, není o očkování zájem mezi všemi – zatímco v souboru očkováných před sezónou 2021/2022

udávalo očkování v předchozí sezóně 83,0 % osob, o rok dříve to bylo 77,3 %. Potvrdilo se to i při očkování proti infekci covid-19... Vzhledem k tomu, že se po dvou sezónách minimálního výskytu chřipky dá očekávat s vysokou pravděpodobností její extrémní nárůst, je žádoucí přesvědčit co největší počet klientů obdobných zdravotnických zařízení o potřebě této vakcinace.

I v letošní sezóně se potvrdilo, že registrované vakcíny vesměs dosahují požadovaných hodnot z hlediska imunogenity. Vzhledem k tomu, že se složení chřipkových vakcín každoročně obměňuje, je vhodné opakovat obdobné studie i v budoucnosti a s jejich výsledky seznamovat příslušné odborníky co nejdříve.

Poděkování patří všem pracovníkům obou dialyzačních středisek, kteří se podíleli na realizaci studie, a Bc. Štěpánce Merhoutové z Ústavu epidemiologie LF za technickou spolupráci. Velké poděkování patří i pracovníkům Národní referenční laboratoře pro chřipku a nechřipková respirační virová onemocnění za přípravu použitých antigenů.

Petr Pazdiora¹, Hana Jelínková¹, Jarmila Kudová², Jaromír Eiselt³, Lada Malánová⁴

¹Ústav epidemiologie LF UK v Plzni,

²Ústav mikrobiologie FN Plzeň,

³I. Interní klinika FN Plzeň,

⁴HDS B. Braun Avitum Plzeň